

IEKŠĒJAIS NORMATĪVAIS AKTS

05.12.2023.

Nr.19

Apstiprināts ar valdes 2023. gada 5.
decembra lēmumu Nr. 1.3.-VL./2023/141

Apstiprināts ar dalībnieku sapulces 2023.
gada 28.decembra lēmumu Nr.1

Risku pārvaldības politika

1. SIA “EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS” (turpmāk – Sabiedrība) **Risku pārvaldības politikas** (turpmāk – Politika) **mērķis** ir noteikt vienotu un sistēmisku pieeju risku pārvaldībai, risku pārvaldības pamatprincipus un atbildību sadalījumu Sabiedrībā, lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos Sabiedrības darbību ietekmējošos faktoros, nodrošinot Sabiedrības un Rail Baltica projekta mērķu sasniegšanu, samazinot potenciālos zaudējumus un reputācijas kaitējumu un veicinot pozitīvu iespēju izmantošanu.
2. Politikā ir lietoti šādi termini:
  - 2.1. **risks** – iespējams notikums, kas var negatīvi ietekmēt Sabiedrības spēju sasniegt Sabiedrības stratēģijā noteiktos mērķus un uzdevumus, efektīvi īstenot deleģētās funkcijas un veikt noteiktos pienākumus, kā arī notikums, kas var radīt pozitīvas iespējas sasniegt vairāk;
  - 2.2. **risku pārvaldības sistēma** – saskaņotu darbību un metožu kopums, ko izmanto ar Sabiedrības darbību saistīto risku pārvaldīšanai;
  - 2.3. **risku vadība** – darbību kopums, kas vērsts uz iespējamu riska iestāšanās varbūtības vai negatīvās ietekmes samazināšanu līdz pieņemamajai riska vērtībai, kā arī iespēju izmantošanas palielināšanu;
  - 2.4. **risku kategorija** – risku vadības ietvaros noteikta risku klasifikācijas veids, kas ietver Sabiedrības darbībai raksturīgākās risku jomas;
  - 2.5. **risku apetīte** – risku apjoms un risku veids, kādu Sabiedrība ir gatava uzņemties, lai sasniegtu noteiktos mērķus;
  - 2.6. **risku tolerance** – risku vadības procesā iesaistīto Sabiedrības darbinieku gatavība noteikt tādu pieņemamo riska vērtību, pēc kuras sasniegšanas netiek veikti risku mazinošie pasākumi un papildinātas vai pilnveidotas esošās kontroles;
  - 2.7. **būtisks risks** – notikums, kas var būtiski negatīvi ietekmēt Sabiedrības spēju sasniegt noteiktos mērķus, kas Sabiedrībai var radīt būtiskus finansiālus zaudējumus vai būtisku reputācijas kaitējumu, vai kas var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz Rail Baltica projekta īstenošanu. Būtisks risks ir risks ar vērtējumu “kritisks” vai “augsts”, vai risks ar ļoti augstu iestāšanās varbūtību vai potenciālo ietekmi;
  - 2.8. **Riska īpašnieks** – Sabiedrības darbinieks, kura pārvaldītajā procesā identificēts risks un kura atbildībā ir realizēt riska vadības pasākumus;
  - 2.9. **Risku vadības grupa** – Sabiedrības struktūrvienību vadītāji un pieaicinātie valdei padotībā esošie darbinieki, kas izskata un saskaņo identificētos Sabiedrības riskus, to noteiktos risku vadības pasākumus un sniedz viedokli valdei par to ieviešanu un efektivitāti;
  - 2.10. **Risku un procesu vadītājs** – darbinieks, kam amata aprakstā ir noteikts pienākums koordinēt risku pārvaldības sistēmu Sabiedrībā;

- 2.11. **risku vadības plāns** – dokuments ar noteiktu formātu un ziņošanas regularitāti par būtiskākajiem Sabiedrības riskiem un pasākumiem to mazināšanai, kontrolei;
- 2.12. **risku reģistrs** – reģistrs, kurā uzkrāj informāciju par visiem identificētajiem riskiem un risku vadības pasākumiem.
3. Rail Baltica projekta īstenošanas risku pārvaldība ietver atbildības sadalījumu starp RB Rail AS, Satiksmes ministriju un Sabiedrību. Šo organizāciju risku pārvaldības sistēma kopumā veido Rail Baltica projekta risku pārvaldību.
4. Politika nosaka risku pārvaldības pamatprincipus aktivitātēm, kas ir Sabiedrībai deleģētas, un/vai uzdotas, un tā ir saskaņā ar kopējiem Rail Baltica projekta risku pārvaldības mērķiem un pieeju, kas ir noteikta Rail Baltica Globālajā risku pārvaldības plānā.
5. Politikā noteiktie pamatprincipi atbilst Latvijas Republikā saistošajiem tiesību aktiem un starptautiskai risku pārvaldības labajai praksei (starptautiskajam standartam ISO 31 000 Risku pārvaldība - Pamatprasības).
6. Sabiedrības risku pārvaldības organizatorisko ietvaru, norises kārtību un metodiku nosaka Sabiedrības izstrādāti risku pārvaldības noteikumi, kā arī citi Sabiedrības darbībai saistošie iekšējie un ārējie normatīvie akti.
7. Sabiedrības **risku pārvaldības pamatprincipi**:
- 7.1. Sabiedrības darbība neizbēgami ir saistīta ar riskiem;
- 7.2. risku pārvaldību plāno, uztur un pilnveido atbilstoši Sabiedrības darbības stratēģijai un vajadzībām;
- 7.3. sistēmiska un efektīva risku pārvaldība veicina Sabiedrības un Rail Baltica projekta mērķu sasniegšanu, lēmumu pieņemšanu, procesu īstenošanu un projektu pārvaldību, mazinot nelabvēlīgu notikumu varbūtību un ietekmi un identificējot pozitīvās iespējas, uz kurām reaģēt;
- 7.4. atbildība par risku pārvaldību ir noteikta visos Sabiedrības līmeņos;
- 7.5. Sabiedrībā notiek regulāra darbinieku izglītošana un informācijas sniegšana, veicinot vienotu izpratni par riskiem un to vadību;
- 7.6. risku pārvaldības sistēmu pastāvīgi pilnveido saskaņā ar labās prakses principiem un pieredzi;
- 7.7. Sabiedrībai ir nulles tolerance pret korupciju, krāpšanu un interešu konfliktu;
- 7.8. Sabiedrībai ir nulles nelaiemes gadījumu politika darba aizsardzības jomā.
8. Sabiedrībā ir definētas šādas **Risku kategorijas**:
- 8.1. **stratēģiskie riski** – riski, kas ietekmē Sabiedrības stratēģisko mērķu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu un ir saistīti ar Sabiedrības stratēģisko plānošanu (t.sk., ar Rail Baltica projekta globālās politikas plānošanu, mērķu un tvēruma noteikšanu, Sabiedrības deleģējuma tvērumu, būtiskām izmaiņām iekšējā vai ārējā vidē), reputāciju, finanšu riskiem (t.sk. finanšu nepieejamību, nepietiekamību), nespēju pildīt normatīvos aktos vai līgumos noteiktās Sabiedrības saistības, sadarbību ar ieinteresētajām pusēm, kurām ir būtiska ietekme uz Sabiedrības darbību;
- 8.2. **projektu riski** – riski, kas ietekmē projektu mērķu sasniegšanu un saistīti ar nespēju veikt Sabiedrības īstenoto projektu aktivitāšu īstenošanu noteiktā termiņā, resursos un kvalitātē un kas tiek vadīti saskaņā ar Rail Baltica Globālajā risku pārvaldības plānā noteikto metodiku;
- 8.3. **darbības riski** – riski, kas ietekmē procesa mērķu sasniegšanu un saistīti ar Sabiedrības procesu (vadības, pamatdarbības un atbalsta procesu) nepilnīgu vai neatbilstošu norisi un funkciju sadalījumu, atbilstību, komunikāciju, ieinteresēto pušu rīcību un lēmumiem, iekšējo resursu nepietiekamību vai neatbilstību iekšējiem vai ārējiem apstākļiem;

- 8.4. **korupcijas un krāpšanas riski** – riski, kas saistīti ar darbību, bezdarbību vai lēmumu savu vai citas personas interešu labā, nepienākošos labumu gūšana, nodarot kaitējumu Sabiedrībai;
- 8.5. **drošības riski** – riski, kas saistīti ar iespējamu apdraudējumu Sabiedrības resursiem, kura īstenošanas rezultātā var tikt nodarīts kaitējums Sabiedrībai, tās infrastruktūrai un lietotājiem, Sabiedrības darbiniekiem, informācijas tehnoloģijām, informācijas sistēmām, dokumentētai informācijai un informācijas drošībai (informācijas konfidencialitātes, integritātes vai pieejamības zudums).
9. Risku kategorijas Sabiedrībā vada atbilstoši **risku vadības procesam**, kas ietver šādus soļus:
- 9.1. risku identificēšana;
  - 9.2. risku analīzes un novērtēšana;
  - 9.3. risku vadības pasākumu noteikšana un īstenošana;
  - 9.4. informācijas apmaiņa un komunikācija;
  - 9.5. risku uzraudzība un pārskatīšana;
  - 9.6. risku dokumentēšana un ziņošana.
10. **Dalībnieku sapulce:**
- 10.1. apstiprina Politiku;
  - 10.2. uzrauga Sabiedrības iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmas darbību.
11. **Sabiedrības valde** izveido visaptverošu Sabiedrības risku pārvaldības sistēmu un uzrauga būtiskāko risku vadību:
- 11.1. izstrādā un iesniedz Politiku dalībnieku sapulcei apstiprināšanai, uzrauga tās atbilstību Sabiedrības darbības stratēģijai un vajadzībām un ne retāk kā reizi gadā ziņo dalībnieku sapulcei par Sabiedrības risku pārvaldības sistēmas darbību un plānotajiem pilnveidojumiem;
  - 11.2. nosaka risku apētīti un toleranci, apstiprina risku pārvaldības noteikumus un risku vadības procesu;
  - 11.3. sniedz atbalstu un resursus risku pārvaldības sistēmas īstenošanai;
  - 11.4. apstiprina Sabiedrības risku vadības plānus un pārrauga būtiskāko risku vadības pasākumu īstenošanas gaitu un efektivitāti.
12. **Risku īpašnieks** identificē un novērtē savā atbildības jomā esošos riskus, piedalās to novērtēšanā un risku vadības plāna izstrādē un īsteno risku vadības pasākumus.
13. **Risku vadības grupa** veic šādas darbības:
- 13.1. izskata Sabiedrības riskus, nosaka risku vadības pasākumus un saskaņo to ieviešanu;
  - 13.2. pārvērtē atlikušo risku vērtības un sniedz viedokli valdei par pasākumu efektivitāti.
14. **Risku vadītājs:**
- 14.1. atbilstoši apstiprinātajam risku vadības procesa aprakstam un noteikumiem nodrošina risku vadības norisi, datu uzkrāšanu risku reģistrā par Sabiedrības riskiem, vada risku vadības plāna izstrādi un kontrolē tā izpildi;
  - 14.2. ne retāk kā reizi gadā sniedz valdei informāciju par risku pārvaldības sistēmas darbību un efektivitāti.
15. **Katrs darbinieks** atbild par risku vadību savā darbības jomā, ziņojot tiešajam vadītājam par visiem riskiem, kas var ietekmēt tiešo pienākumu veikšanu un ko nevar vadīt savas kompetences ietvaros.
16. Administratīvais departaments ir atbildīgs par Politikas aktualizāciju.
17. Politika stājas spēkā 2024.gada 1.janvārī.

18. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrības Risku vadības politiku, kas apstiprināta ar valdes 2020. gada 24. aprīļa lēmumu Nr. 1.3.-VL/2020/13.

Valdes priekšsēdētājs

Kaspars Vingris

Valdes loceklis

Arnis Staltmanis

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu